بررسی علل ریزش و کاهش داوطلبان جمعیت هلال‌احمر استان چهارمحال و بختیاری و ارائه راهکار مناسب جهت ماندگاری اعضاء

فرزادشهرانی[1]، محمدفروغی[2]، سیداحمدمرتضوی[3]، غلامرضا اسدیان[4]

۱- **نویسنده مسئول**: کارشناسی ارشد روانشناسی کودکان استثنایی، دانشکده علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبایی تهران، ایران

E-mail:shahrani@yahoo.com

۲- کارشناس ارشد مدیریت آموزشی، مرکز آموزش مدیریت دولتی، ایران

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق، دانشگاه آزاد اسلامی واحد میمه، اصفهان، ایران

۴- کارشناس علوم اجتماعی، دانشکده ادبیات، دانشگاه اصفهان، ایران

تاریخ دریافت: ۹۰/۸/۱۴ **تاریخ پذیرش:** ۹۱/۴/۵

چکیده

مقدمه: هدف از این مطالعه، بررسی علل ترک همکاری داوطلبان جمعیت هلال‌احمر استان چهارمحال و بختیاری و ارائه راهکار مناسب جهت ماندگاری اعضاء و داوطلبان بوده است.

روش‌ها: این مطالعه با روش مقطعی در سال ۱۳۹۰- ۱۳۸۹ و به‌صورت نمونه‌گیری تصادفی بر روی ۳۵۰ نفر از داوطلبان جمعیت هلال‌احمر استان چهارمحال و بختیاری انجام شد. اطلاعات موردنیاز با استفاده از پرسشنامه ۲۱ سئوالی محقق‌ساخته جمع‌آوری شد و با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی (خی دو) مورد بررسی قرارگرفت.

یافته‌ها: داوطلبان رسته مشارکت از بیشترین شناخت و رسته حمایت از کمترین شناخت نسبت به فعالیت‌های جمعیت برخوردار بودند، بیشتر اعضاء از طریق مراجعه حضوری به جمعیت عضو شدند. اکثریت داوطلبان و اعضا، ضعف اصلی واحد داوطلبان را جذب اعضای جدید و ناکافی بودن اطلاع‌رسانی و تبلیغات دانسته‌اند. داوطلبان در درجه اول نداشتن برنامه و سازماندهی مناسب و در درجه دوم یک طرفه بودن فعالیت‌های واحد داوطلبان و نداشتن هیچ منفعتی برای داوطلب را علت اصلی کاهش داوطلبان عنوان کردند. داوطلبان با پرداخت حق عضویت به صورت افتتاح حساب همیاران هلال‌احمر موافق بودند. جذب اعضای جدید از طریق فراخوان‌های عمومی و حضور مسئولین امور داوطلبان در ادارات و سازمان‌های دولتی، از بیشترین درصد موافقت داوطلبان برخوردار بود. به منظور آشنایی بیشتر مردم با فعالیت‌های مختلف سازمان، اکثریت اعضا تهیه و تدوین برنامه‌های مشترک با صدا و سیما را انتخاب نمودند. اکثریت اعضا، گروه‌بندی داوطلبان در رسته‌های چهارگانه براساس نوع مدرک تحصیلی را برگزیدند، تمایل به برگزاری دوره‌های تخصصی از دیدگاه ایشان بیشتر می‌باشد، ضعف گروه‌های چهارگانه را در آشنانبودن سرگروه‌ها و رؤسای گروه‌های چهارگانه با دستورالعمل‌های مربوط به واحد داوطلبان دانسته‌اند. داوطلبان شرکت‌کردن در امر اهدای خون، جمع‌آوری اعانات از طریق صندوق‌های جمع‌آوری کمک‌های مردمی، راه‌اندازی پایگاه‌های داوطلبی را کاری خوب دانستند، داوطلبان معتقدند که در صورت بروز حوادث غیرمترقبه باید در محل حادثه حاضر شوند و در بحث امدادرسانی یاریگر جمعیت باشند داوطلبان اجرای طرح همای رحمت، فرشتگان رحمت پروژه‌های داوطلبی را نیز بسیار خوب ارزیابی کردند.

همچنین یافته‌ها نشان داد:

* بین جنسیت، شغل و عضویت در جمعیت هلال‌احمر رابطه معناداری مشاهده شد (p=/05> خی‌دو =۰۰۰/)

* بین جنسیت و دلیل عضویت داوطلبان در جمعیت رابطه معناداری مشاهده نشد (p=/05 < خی دو=۶۵/)

* بین نوع عضویت (عضو/ داوطلب) و میزان آشنایی با فعالیت‌های جمعیت رابطه معناداری مشاهده شد. (p=/05> خی دو=۰۰۷/)

* بین جنسیت و نحوه عضویت در جمعیت هلال‌احمر رابطه معناداری مشاهده نشد. (p=/05 < خی‌دو=۶۱/)

* بین رسته‌های عضویت و میزان آشنایی با فعالیت‌های سازمان رابطه معناداری مشاهده شد. (p=/05خی‌دو = ۰۰۲ /)

نتیجه‌گیری: ضعف اصلی حوزه داوطلبان در جذب و نگهداری اعضای قدیمی و جدید در موارد زیر خلاصه می‌شود:

* ناکافی بودن اطلاع‌رسانی و تبلیغات

* نبود برنامه و سازماندهی مناسب جهت بهره‌گیری از توانایی داوطلبان

* اجرای برنامه‌های یک‌طرفه به سود جمعیت و نداشتن هیچ منفعتی برای داوطلبان

* آشنایی اندک سرگروه‌های رسته‌های چهارگانه با دستورالعمل‌ها و وظایف داوطلبان

* پرداخت مبلغ بالای حق عضویت بدون توجیه

* تقسیم‌بندی غیرکارشناسی داوطلبان در رسته‌های چهارگانه

*عدم برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی برای داوطلبان

کلمات کلیدی: داوطلب، عضو، ریزش، کاهش

مقدمه

انسان موجودی اجتماعی است که تحت هر شرایطی مایل است با دیگران تشریک مساعی نماید، خدمت کند و مورد محبت قرار گیرد. دگردوستی و تخلق و فهم آداب اخلاقی موهبتی است که انسان را از قید خودپسندی و خودخواهی رهانیده و موجب پرورش حس وظیفه شناسی، خیرخواهی، نیکوکاری و دیگر خصایص انسانی در شخص می‌شود (۱). از دیرباز مشارکت یکی از اساسی‌ترین انواع روابط اجتماعی بوده است مشارکت اجتماعی فرآیندی است که از طریق آن اجتماع، جماعت یا گروه‌ها به هم می‌پیوندند تا عملکرد مورد نیاز یا انتظار را به اجرا درآورند. در واقع مشارکت، فرآیندی است که از طریق آن برای زندگی گروهی آماده می‌شوند، طریقه زندگی است نوعی روش زیستی که جوانب اجتماعی، فرهنگی و روانشناختی دارد. (۲)

سازمان‌های رسمی به علت گستردگی حوادث و مشکلات جوامع، بدون استفاده از نیروهای داوطلب، از عهده انجام مطلوب وظایف خود برنمی‌آیند. علاوه بر این، انجام امور به وسیلهٔ داوطلبان، هزینه‌ها را به میزان قابل توجهی کاهش می‌دهد. زیرا استفاده از نیروهای رسمی مزدبگیر باعث افزایش هزینه‌ها می‌شود. از طرفی داوطلبان انگیزهٔ قوی‌تری برای این کارها دارند. نیاز به داوطلبان در کشورهای در حال توسعه محسوس‌تر است و خدمت داوطلبانه در این کشورها اهمیت به‌سزایی دارد زیرا سازمان‌ها و مؤسسات ارائه‌دهنده خدمات اجتماعی بدون داوطلبان تربیت شده فقط قادر به انجام‌دادن حداقل برنامه‌های خود هستند ولی با کمک داوطلبان می‌توانند برنامه‌های خود را از نظر کمّی و کیفی گسترش دهند و به عده بیشتری از مردم خدمت کنند. از دهه ۱۹۷۰ به بعد مشارکت به عنوان یک مفهوم کلیدی در ادبیات وارد شده است.(۳) مشارکت از نظر لغوی به معنای «با هم شریک‌شدن

در انجام کار یا شرکت‌کردن با هم» است و در اصطلاح، مداخله افراد در فرایند تصمیم‌گیری، اجرا و ارزیابی برنامه‌ها یا فعالیت‌های مختلف تعریف شده است.(۴) مشارکت در اغلب متون، بطور عمده به معنای شرکت دادن مردم با یکدیگر در انجام کاری و شریک شدن در منافع کار آمده است.(۵) مشارکت مردم با سازمان‌های غیردولتی یکی از کلیدی‌ترین عوامل دستیابی به فرایند تساوی فرصت‌هاست. انگیزه‌های قوی، بسیاری از مردم را به سوی انجام کار خیر و نیکو می‌کشاند. سازمان‌های غیردولتی بر اساس نیاز جامعه از دیرباز در ایران پا گرفته‌اند. رشد و گسترش سازمان‌های غیردولتی در دو دهه اخیر نشان می‌دهد دولت واگذاری امور را به مردم تقویت و حمایت می نماید. در حال حاضر مشارکت مردم با سازمان‌های غیردولتی در قلمرو محدودی قابل توجه است.(۶)

از آنجایی که یکی از ارکان تحقق رسالت‌های سازمان داوطلبان جمعیت هلال‌احمر جذب نیروی انسانی داوطلب کارآمد و مؤثر بوده و این نیروی انسانی داوطلب یکی از ایفاکنندگان نقش‌های اصلی و بنیادین جمعیت هلال‌احمر به شمار می‌رود. بنابراین لازم است تدابیری اندیشید تا این مهم به نحو مطلوبی تحقق یابد. با توجه به اینکه هرساله سازمان داوطلبان طی مناسبت‌های مختلف و از طریق فراخوان‌های متعدد و انعقاد تفاهم‌نامه‌های درون سازمانی و برون سازمانی اقدام به جذب اعضاء و داوطلبان جدید می‌نماید ولی متاسفانه هرسال ما شاهد افت تعداد داوطلبان عضو جمعیت و قطع همکاری آنها با جمعیت می‌باشیم حال آنکه سازمان در جهت جذب اعضاء جدید هزینه‌های زیادی متحمل می‌شود و برنامه‌ریزی‌های زیادی برای همکاری با این اعضا در نظر می‌گیرد ولی همراهی نکردن یا همراهی کم این داوطلبان امکان انجام فعالیت‌های مناسب را از جمعیت سلب می‌نماید. با توجه به تمام مشکلات فوق، این تحقیق به منظور بررسی علل قطع همکاری داوطلبان و ارائه راهکار مناسب جهت حفظ و ماندگاری آنان انجام شده است.

روش‌ها

روش تحقیق از نوع زمینه‌یابی بوده زیرا محقق، قصد شناسایی و درک جامعی از یک واحد از جامعه را هدف خود قرارداده است. در این پژوهش، بطور عمیق به بررسی واکنش‌ها و عوامل به‌وجودآورنده تغییر در مورد زمینه مورد نظر پرداخته شده است (۷). و به طور ویژه داوطلبان جمعیت هلال‌احمر را به عنوان یک واحد از جامعه مورد بررسی قرارداده و اطلاعات مورد نیاز خود را صرفاً از این گروه از افراد بدست‌آورده است. جامعه آماری در این تحقیق شامل کلیه داوطلبان جمعیت هلال‌احمر استان چهارمحال و بختیاری می‌باشد. روش انتخاب نمونه مورد نیاز با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی بوده است. در نمونه‌گیری تصادفی ساده، شانس گزینش همه واحدها و افراد در مراحل نمونه‌برداری ثابت است و همه افراد از شانس یکسانی جهت انتخاب‌شدن برخوردار هستند.(۸) نمونه موردنیاز با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی و با استفاده از فرمول آماری کوکران و براساس تعداد داوطلبان موجود در هر شعبه به تعداد ۳۵۰ نفر انتخاب شدند. اطلاعات مورد نیاز با استفاده از پرسشنامه محقق‌ساخته جمع‌آوری شد. با توجه به اینکه پرسشنامه استانداردی برای اجرای طرح فوق وجود نداشت پرسشنامه محقق ساخته با ۲۱ سئوال در مورد اطلاعات حوزه داوطلبان و ۵ سئوال در رابطه با متغیرهای مربوط به اطلاعات شخصی آزمودنی‌ها تهیه شد. ۵ سئوال مربوط به اطلاعات شخصی داوطلبان «نام و نام خانوادگی، تاریخ عضویت، نوع عضویت، رسته عضویت، شغل» بود و در ۲۱ سئوال مربوط به پرسشنامه به بررسی تمامی آن چیزی که

جزء فعالیت‌ها و رسالت‌های واحد داوطلبان جمعیت هلال‌احمر پرداخته شد. تمامی تلاش بر این بود که بتوان در مورد جزءجزء برنامه‌ها و فعالیت‌های واحد داوطلبان و حتی خصوصیات پرسنلی این واحد نیز اطلاعات موردنیاز را از داوطلبان بدست آورد. پس از تهیه سئوالات پرسشنامه با همفکری و همرایی مسولان و صاحب‌نظران جمعیت هلال‌احمر و بخصوص مسئولین حوزه داوطلبان روایی صوری و محتوایی سئوالات تایید شد و سئوالاتی که به نوعی با زمینه تحقیق ارتباط نداشتند از سئوالات پرسشنامه حذف شدند و به منظور هنجاریابی سئوالات پرسشنامه و بررسی میزان اعتبار و پایایی آن از روش آلفای کرونباخ استفاده شد که ضریب پایایی بدست آمده بود که می‌توان گفت سئوالات آزمون ازضریب پایایی قابل قبولی برخورداربود. اطلاعات و داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از داده‌های آمار توصیفی (فراوانی، درصد، فراوانی تجمعی) و آمار استنباطی (خی‌دو) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

متغیرهای مورد بررسی در این پژوهش همکاری یا قطع همکاری داوطلبان به عنوان متغیر وابسته و برنامه‌ریزی و تعامل واحد داوطلبان به عنوان متغیر مستقل در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

نتایج بدست آمده از تحقیق در دو قسمت آمار توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرارگرفت که نتایج آن از این قرار است: در مورد نحوه عضویت، ۴۸/۱ درصد داوطلبان مراجعه حضوری، ۹/۷درصد دعوت چهره به چهره، ۲۲/۵درصد فراخوان‌های عمومی و ۱۹/۴درصد فرم‌های ارسالی از جمعیت را انتخاب نمودند.

۷۵/۹ درصد از داوطلبان علاقمندی به فعالیت‌های داوطلبانه، ۱۶/۶درصد داشتن کارت عضویت، ۳/۸ درصد اجبار و ۳/۴ درصد نیز تبلیغات ارائه شده را علت اصلی عضویت خود در جمعیت عنوان کردند.

از نظر میزان آشنایی داوطلبان با فعالیت‌های جمعیت قبل از عضویت ۴۲/۵ درصد گزینه متوسط، ۲۵/۹ درصد گزینه خیلی کم، ۲۶/۹ درصد گزینه زیاد و فقط ۴/۷ درصدگزینه خیلی زیاد را انتخاب نمودند.

در خصوص میزان آشنایی داوطلبان با فعالیت‌های جمعیت بعد از عضویت، ۳۱/۶ درصد از طریق مراجعه حضوری، ۱۹/۱ درصد از طریق مجلات و بروشورها و ۲۸/۸ درصد از طریق همایش‌ها و سمینارها توانسته‌اند از فعالیت‌های جمعیت آگاهی کسب نمایند و ۲۰/۶ درصد نیز اظهار بی‌اطلاعی کرده‌اند.

در مورد ضعف عمده واحد داوطلبان از منظر ایشان، ۵۲/۱۸ درصد از داوطلبان ناکافی بودن اطلاع‌رسانی و تبلیغات، ۱۴/۱درصد مقطعی‌بودن عضوگیری ۸/۸ درصد حضور نداشتن مسئولین حوزه جهت عضوگیری و ۲۴/۷ درصد نیز آشنا نبودن مردم با فعالیت‌های جمعیت را به عنوان نقطه ضعف واحد داوطلبان در عضوگیری انتخاب نمودندو تنها ۳/. درصد نیز عدم وجود مشکل در این قسمت را انتخاب نمودند.

مهم‌ترین علت ریزش و کاهش داوطلبان از دیدگاه آنها، ۴۶/۳ درصد نداشتن برنامه و سازماندهی مناسب جهت بهره‌گیری از توان داوطلبان و ۲۲/۵درصد نیز یک طرفه بودن فعالیت‌های این واحد و نداشتن منفعت برای داوطلبان را انتخاب نموده و ۳۱/۸درصد نیز سایرگزینه‌ها مثل تمایل نداشتن داوطلبان جهت حضور در برنامه‌ها، ارج ننهادن به تلاش‌های داوطلبان، عدم برنامه‌ریزی مناسب جهت صدور کارت شناسایی، نحوه برخورد پرسنل حوزه، عدم تمایل داوطلبان به ادامه همکاری را انتخاب نموده‌اند. درمورد چگونگی پرداخت حق عضویت ۳۹/۴ درصد از داوطلبان افتتاح حساب

همیاران هلال‌احمر و ۴۱/۳ درصد نیز عدم توجیه دریافت حق عضویت را انتخاب نموده‌اند و تنها ۲۳/۴ درصد داوطلبان و سایر گزینه‌ها (توجیه ندارد، به هردو شکل پرداخت شود، زیاد است) را انتخاب نمودند. درخصوص چگونگی جذب اعضای جدید ۳۸/۹ درصد داوطلبان فراخوان‌های عمومی و ۳۰/۹ درصد نیز حضور مسئولین امور داوطلبان در ادارات و سازمان‌های دولتی و ۲۱/۳ درصد نیز از طریق پایگاه‌های اطلاع‌رسانی جمعیت را به عنوان شیوه‌های بهتر عضوگیری انتخاب نموده و ۵/۶ درصد نیز برپایی چادر و ۱/۶ درصد نیز عضوگیری به صورت حضوری و چهره به چهره را انتخاب نمودند. به منظورآشنایی بیشتر داوطلبان با برنامه‌های جمعیت ۵۷/۵ درصد داوطلبان تهیه برنامه مشترک با صدا و سیما و ۱۵درصد برگزاری همایش‌ها و سمینارها و ۱۳/۸ درصد بروشورهای تبلیغاتی و۱۰درصد نصب پلاکارد و بنر و ۳/۸درصد نیز دعوت حضوری را انتخاب نمودند.

۷۶/۳ درصد از داوطلبان دوره‌های آموزشی را بسیار لازم و ضروری دانسته‌اند و تنها ۵/۳ درصد از داوطلبان گفته‌اند این دوره‌ها ضرورتی ندارد همچنین ۱۸/۱ درصد از آزمودنی‌ها گفته‌اند که دوره‌ها به صورت خاص و تخصصی برگزار شود. در مورد چگونگی تقسیم‌بندی افراد در گروه‌های چهارگانه ۵۱/۹ درصد داوطلبان تقسیم‌بندی افراد را بر اساس مدرک تحصیلی ۲۴/۴ درصد نیز بهره گیری از داوطلبان در چند گروه و ۵/۳ درصد بر اساس علایق و انتخاب فرد و ۱۸/۱درصد نیز بر اساس نیاز سازمان را انتخاب کردند. ۵۹/۱ درصد از داوطلبان فعالیت تمام رسته‌های چهارگانه را با خدمات جمعیت هلال‌احمر مرتبط دانسته‌اند و اعتقاد به این موضوع دارند که تمام چهار حوزه مهارت، مشارکت، هدایت، حمایت با جمعیت منطبق است عمده‌ترین مشکل گروه‌های چهارگانه ۱۵درصد داوطلبان انتخاب عجولانه وکارشناسی نشده سرگروه‌ها ۱۹/۷ درصد از داوطلبان فعال‌نبودن خانه داوطلب و ۳۴/۱ درصد نیز آشنا نبودن سرگروه‌ها با دستورالعمل‌های مربوطه و ۲۳/۸ درصد نداشتن ارتباط مستمر با سرگروه‌ها و اعضا با جمعیت رابه عنوان مشکل اساسی عنوان نمودند و تنها ۷/۵ درصد نیز گفته‌اند مشکل خاصی در این زمینه وجود ندارد. ۶۱/۲۵ درصد، شرکت داوطلبان در امر اهدای خون و تبدیل وضعیت آنان از داوطلب عادی به فعال را خوب و ۲۸/۷۵ درصد نیز کم اثر دانسته و ۱۰ درصد نیز معتقدند که تعداد دفعات اهدای خون بیشتر شود بهتر است. ۵۵/۹ درصد حضور داوطلبان در تمامی فعالیت‌های امدادی را لازم دانسته و ۳۶/۹ درصد از داوطلبان نیز گفته‌اند در صورتی که جمعیت حضور آنان را لازم بداند باید در فعالیت‌های امدادی شرکت کنند و تنها ۲/۲ درصد گفته‌اند که نیازی به حضور داوطلبان در برنامه‌های امدادی نیست و همچنین ۵ درصد نیز صرفا حضور داوطلبان در بخش حمایتی و مشارکتی را لازم دانسته‌اند. در مورد صندوق‌های جمع‌آوری کمک‌های مردمی ۵۴/۱ درصد آزمودنی‌ها نصب صندوق‌ها را کار خوبی دانسته‌اند ۷/۵ درصد معتقدند باید صندوق‌ها جمع‌آوری شوند ۳۱/۹ درصد معتقدند که تحویل صندوق‌ها به افراد خیر بهتر است و ۱/۹ درصد نیز محل نصب صندوق‌ها را نامناسب دانسته و ۴/۷ درصد نیز معتقدند که تمایل مردم به پرداخت اعانات به سایر سازمان‌های حمایتی بیشتر است. در مورد پایگاه‌های داوطلبی طبق اطلاعات بدست آمده ۵۷/۵ درصد از داوطلبان راه‌اندازی پایگاه‌های مساجد را خوب و ۸/۴ درصد گفته‌اند که این پایگاه‌ها جوابگو نمی‌باشد و ۱۵درصد نیز گفته‌اند وجود پایگاه‌ها ضرورتی ندارد. درصورت فراخوان عمومی واحد داوطلبان ۷۰/۶ درصد داوطلبان تمایل به حضور یافتن در محل

حادثه را دارند و ۸/۴ درصد پرداخت کمک‌های نقدی و ۹/۴ درصد نیز پرداخت کمک‌های غیرنقدی و تنها ۱۱/۶ درصد نیز عدم تمایل به همکاری در این خصوص را انتخاب نموده‌اند. ۵۶/۲ درصد از داوطلبان اجرای طرح همای رحمت را خوب دانسته و تنها ۴/۷ درصد نیز گفته‌اند که طرح خوبی نیست علاوه بر آن ۲۲/۵ درصد نیز گفته‌اند که این طرح در یک زمان خاص نباشد و چندین بار در طول سال اجرا شود و همچنین ۱۶/۶درصد نیز گفته‌اند که جمعیت تحت پوشش طرح بیشتر شود.

۵۵/۹ درصد از داوطلبان اجرای پروژه‌های داوطلبی را کاری خوب و تنها ۳/۴ درصد نیز معتقدند اجرای پروژه‌ها نباید به مناطق دورافتاده منحصر شود و ۷/۸ درصد نیز مشارکت بیشتر داوطلبان و ۱۲/۸درصد نیز مشارکت بیشتر جمعیت در اجرای پروژه‌ها و ۱۲/۵ درصد نیز استمرار در اجرای پروژه‌ها را انتخاب نموده‌اند. طبق اطلاعات بدست آمده ۴۹/۷ درصد اجرای طرح فرشتگان رحمت را خوب و تنها ۷/۸ درصد گفته‌اند که طرح نباید اجرا شود.

همچنین نتایج نشان داد:

* بین جنسیت و شغل و عضویت در جمعیت هلال‌احمر رابطه معناداری مشاهده شد (p=/05> خی‌دو=۰۰۰/)

* بین جنسیت و دلیل عضویت داوطلبان در جمعیت رابطه معناداری مشاهده نشد (p=/05 < خی دو=۶۵/)

* بین نوع عضویت (عضو/ داوطلب) و میزان آشنایی با فعالیت‌های جمعیت رابطه معناداری مشاهده شد (p=/05 >خی دو= ۰۰۷/)

* بین جنسیت و نحوه عضویت در جمعیت هلال‌احمر رابطه معناداری مشاهده نشد (p=/05 < خی‌دو =۶۱/)

* بین رسته‌های عضویت و میزان آشنایی با فعالیت‌های سازمان رابطه معناداری مشاهده شد (p=/05>خی‌دو =۰۰۲/)

بیشتر داوطلبان از طریق مراجعه حضوری و تکمیل فرم‌های مربوطه، به عضویت جمعیت درآمده‌اند و با توجه به اینکه از اهداف اصلی جمعیت پذیرش و عضویت داوطلبان توانمند و با انگیزه‌ای است که بتوانند در چارچوب اهداف و وظایف جمعیت تلاش نمایند به نظر می‌رسد در دعوت کردن حضوری و چهره به چهره افراد، جمعیت ضعیف عمل نموده است و نتوانسته اعضای زیادی را از این طریق جذب نماید. بهره‌گیری از توان داوطلبان علاقمند به اجرای فعالیت‌ها و برنامه‌ها از رسالت‌های اساسی جمعیت هلال‌احمر می‌باشد که به نظر می‌رسد توانسته در آن موفق عمل کند و بسیاری از داوطلبان بر اساس میزان علاقمندی خود به فعالیت‌های داوطلبانه جمعیت به عضویت واحد داوطلبان درآمده‌اند و تعداد افرادی که صرفا به خاطر اجبار و یا داشتن کارت شناسایی، عضو واحد داوطلبان جمعیت استان شده‌اند کم می‌باشد. از طرف دیگر به نظر می‌رسد که جمعیت در ارائه تبلیغات لازم برای جذب داوطلبان و تشریح فعالیت‌ها ضعیف عمل نموده چرا که تنها ۱۱ نفر بر اساس میزان تبلیغات ارائه شده توسط جمعیت به عضویت جمعیت درآمده‌اند و این نیازمند برنامه‌ریزی بهتر و بیشتر می‌باشد تا در خصوص بحث تبلیغات و اطلاع‌رسانی برنامه‌ریزی مدون و منسجمی را انجام دهند.

با عنایت به اینکه آشنایی کامل از فعالیت‌های جمعیت زمینه‌ساز اجرای فعالیت‌های داوطلبانه می‌باشد. به نظر می‌رسد که جمعیت در این مورد ضعیف عمل نموده است چرا که فقط ۱۵ نفر یعنی ۴/۷ درصد از داوطلبان از آشنایی خوب و زیادی نسبت به فعالیت‌های جمعیت هلال‌احمر برخوردار

بوده‌اند و بیشتر داوطلبان (۱۳۶ نفر برابر با ۴۲/۵ درصد) فقط یک آشنایی درحد متوسط از فعالیت‌های جمعیت داشته‌اند که این نیازمند فعالیت و برنامه‌ریزی جدی‌تر مسئولین امور داوطلبان در شعب و استان و نیز سایر مسئولین رده بالای استانی و کشوری می‌باشد تا بحث تشریح برنامه‌ها و فعالیت‌های واحد داوطلبان را جدی دنبال کنند و میزان آشنایی داوطلبان را در خصوص فعالیت‌های این حوزه بسیار بالا ببرند. به نظر می‌رسد یکی از دلایل قطع همکاری داوطلبان با جمعیت هلال‌احمر همین عدم آگاهی و شناخت آنان از برنامه‌های جمعیت باشد.

همانگونه که مشاهده شد در پاسخ به سئوال ۳ و ۴ پرسشنامه باز هم ضعف حوزه داوطلبان در اطلاع‌رسانی در خصوص برنامه مشخص می‌شود چرا که ۲۰/۶ درصد آزمودنی‌ها گفته‌اند که آشنایی کامل با برنامه‌های جمعیت ندارند و در بقیه موارد نیز داوطلبان تأثیر هر یک از برنامه‌های اجرایی را در آشنانمودن داوطلبان با فعالیت‌ها در حد متوسط دانسته‌اند یعنی مجلات و بروشورها و همایش‌ها نیز در حد بسیار کمی پاسخ‌گوی نیاز داوطلبان بوده و تنها در بحث مراجعه حضوری داوطلبان به جمعیت تا حدی مسئولین امور داوطلبان توانسته‌اند در تشریح برنامه‌ها و فعالیت‌ها موفق باشند و به نظر می‌رسد در این خصوص نیز باید ضمن بررسی‌های لازم و تغییر در روند اجرای برنامه‌ها ضمن تعامل بیشتر و بهتر با داوطلبان و تغییرات جدی در برنامه‌های همایش‌ها، تهیه و تکثیر بروشورها و... بتوان اطلاعات واحد داوطلبان و جمعیت هلال‌احمر را به شکل بهتر و کامل‌تری برای داوطلبان ارئه نمود. هرچه میزان شناخت مردم واعضاء از فعالیت‌ها بیشتر شود ماندگاری آنان وتمایل به ادامه همکاری نیز بیشتر می‌شود.

با توجه به اینکه بیشترین درصد از آزمودنی‌ها، ناکافی‌بودن اطلاع‌رسانی و تبلیغات را به عنوان ضعف عمده حوزه داوطلبان انتخاب نموده‌اند، به نظر می‌رسد سایر عوامل مثل مقطعی‌بودن یا عدم حضور مسئولین از اهمیت کمتری برخوردار می‌باشد و باز هم همه چیز به اطلاع‌رسانی و تبلیغات ناکافی حوزه داوطلبان (مورد نظر در سئوال ۳ و ۴) اشاره دارد و جمعیت باید در سال ۹۰ که سال بین‌المللی داوطلبان نیز نامگذاری شده عزم خود را جزم نموده و به طور جدی در جهت رفع این عیب تلاش نماید تا با ارائه برنامه‌های لازم و بالا بردن میزان آگاهی و شناخت مردم از فعالیت‌ها و برنامه‌های جمعیت بتوان شاهد جذب داوطلبان بیشتری در جمعیت بود. بیشتر داوطلبان به نبود برنامه‌ریزی مناسب جهت استفاده از توانایی آنان اشاره کردند که می‌توان گفت از یک طرف جمعیت و واحد داوطلبان در مورد بهره‌گیری از توان داوطلبان ضعیف عمل نموده و نتوانسته از وجود داوطلبان در برنامه‌های اجرایی خود استفاده نماید و از طرف دیگر نیز بهره‌گیری صرف از داوطلبان در اجرای برنامه‌ها بدون اینکه هیچ‌گونه تقدیر و قدردانی از آنها شود و صرفا درنظرگرفتن منفعت یک طرفه برای جمعیت در تعامل بین داوطلبان و جمعیت خود باعث قطع همکاری داوطلبان شده است. جمعیت باید ابتدا در خصوص بهره‌گیری از توانایی و ظرفیت تمامی داوطلبان در اجرای فعالیت‌ها و برنامه‌ها از همه رسته‌ها و همه گروه‌ها و با هر پست و شغل و توانایی برنامه‌ریزی منظم داشته باشد و سپس به نحو شایسته و مطلوب از این افراد که بدون هیچ چشم‌داشتی در برنامه‌های جمعیت شرکت می‌کنند قدردانی نموده و بحث تکریم و حفظ منزلت اجتماعی آنان به شکل جدی‌تری در دستور کار قرارگیرد.

با توجه به اینکه بیشتر داوطلبان به نوعی عدم پرداخت حق عضویت را انتخاب نموده‌اند. شاید یکی از دلایل قطع همکاری اعضای جمعیت همین عدم تمایل آنان نسبت به پرداخت حق عضویت و عدم توجیه آنان در خصوص دلیل پرداخت این مبلغ باشد و به نظر می‌رسد که جمعیت باید در سطح استانی و کشوری برنامه‌ریزی جدیدی برای دریافت حق عضویت داشته باشد و از روش‌های جدیدتر و عامه‌پسندتر مثلاً همان حساب همیاران جهت دریافت حق عضویت استفاده کند و از طریق انعقاد تفاهم‌نامه‌های همکاری با بانک‌های عامل در سطح کشوری و استانی بتوان به نحو بهتری هم این مبالغ را از مردم دریافت نمود و هم بتوان نیازمندان بیشتری را تحت پوشش قرار داد.

بیشتر داوطلبان برگزاری فراخوان‌های عمومی یا حضور مسئولین امور داوطلبان در ادارات و نهادهای دولتی را به عنوان بهترین شکل جذب اعضای جدید انتخاب نموده‌اند و به نظر آنان عضوگیری به دو شکل فوق از بازدهی بیشتری برخوردار می‌باشد. جمعیت باید علاوه بر انجام فراخوان‌های عمومی بیشتر در طول سال به منظور جذب داوطلبان، تفاهم‌نامه‌های همکاری بیشتری با سازمان‌ها و نهادهای دولتی مختلف منعقد نماید به طوری که تمامی پرسنل شاغل در ادارات و نهادهای دولتی عضو جمعیت هلال‌احمر شوند و علاوه بر آن در فراخوان‌های عمومی و همگانی نیز که می‌تواند از طریق جراید، رسانه‌ها و آگهی‌ها و... باشد تمامی افراد علاقمند را به عضویت جمعیت هلال‌احمر درآورد. در ضمن، به منظور بهره‌گیری از توان افرادی که در کارهای عام المنفعه و خیریه شرکت دارند می‌توان به صورت حضوری و چهره به چهره آنها را به عضویت جمعیت هلال‌احمر درآورد.

داوطلبان معتقدند که تهیه برنامه مشترک با صدا و سیما جهت تشریح فعالیت‌ها و برنامه‌های واحد داوطلبان از اثربخشی بالاتری برخوردار بوده و می‌تواند در جذب داوطلب مؤثر باشد. از طرف دیگر تا حدودی برگزاری همایش‌ها و توزیع بروشورهای تبلیغاتی نیز در این امر تأثیرگذار است و به نظر می‌رسد جمعیت باید با تدوین یک برنامه منظم در خصوص تهیه برنامه‌های مشترک صدا و سیما و تشریح برنامه‌ها و فعالیت‌های داوطلبان اقدام جدی را بنماید تا ضمن نگهداری داوطلبان و اعضای موجود بتواند در جذب اعضای جدید نیز قدم بردارد.

اکثریت داوطلبان ضمن تأکیدی که در برگزاری دوره‌های آموزشی دارند معتقدند که باید برای داوطلبان دوره‌های آموزشی به صورت تخصصی برگزار شود تا آنها بتوانند ضمن کسب آمادگی علمی و عملی لازم در مواقع مورد نیاز از تجارب خود در همکاری با واحد داوطلبان استفاده کنند و به نظر می‌رسد در صورتی که جمعیت به صورت جدی برگزاری دوره‌های آموزشی را دنبال کند و برای اعضا خود این دوره‌ها را برگزار نماید در نگهداری آنان بسیار تأثیرگذار خواهد بود.

بیشتر داوطلبان بر این عقیده بودند که داوطلبان باید بر اساس مدرک و رشته تحصیلی که در آن تخصص و مهارت کسب نموده‌اند در زیر گروه‌های چهارگانه تقسیم‌بندی شوند. بنابراین واحد داوطلبان باید تلاش خود را در این راستا متمرکز نماید که طبق تعاریف و شرح وظایف گروه‌های چهارگانه، داوطلبان را براساس مدرک تحصیلی خود در یکی از این گروه‌ها یا حسب تمایل در چند گروه زیر سازماندهی کنند. به نظر می‌رسد یکی از دلایل احتمالی کاهش تعداد داوطلبان قرار نگرفتن آنها در گروه‌های تخصصی خود بر اساس مدرک تحصیلی باشد که باعث شده تمایلی به ادامه همکاری با جمعیت نداشته باشند.

مشکل اصلی گروه‌های چهارگانه به اعتقاد داوطلبان در درجه اول آشنانبودن سرگروه‌ها با دستورالعمل‌های مربوط، در درجه دوم نداشتن ارتباط مستمر سرگروه‌ها با اعضا و جمعیت و در درجه سوم نیز فعال نبودن خانه داوطلب را انتخاب نموده‌اند. به نظر می‌رسد در این خصوص باید جمعیت برنامه‌ریزی لازم جهت فعال‌نمودن جدی خانه داوطلب، برگزاری جلسات هم‌اندیشی و بحث و تبادل نظر بین اعضا و سرگروه‌ها و همچنین در اختیار گذاشتن آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های واحد داوطلبان به سرگروه‌ها را در دستور کار خود قرار دهد تا با تعامل بیشتر که بین تمامی اعضا بوجود می‌آید و هم‌اندیشی و همفکری بین اعضا بتوان نه تنها از ریزش داوطلبان جلوگیری کرد بلکه اعضا و داوطلبان جدید نیز جذب جمعیت نمود.

بیشتر داوطلبان شرکت‌کردن در امر اهدای خون را به عنوان کاری پسندیده تلقی کرده و تشویق داوطلبان جهت شرکت بیشتر در برنامه اهدای خون و تبدیل وضعیت آنان از داوطلب عادی به فعال را نیز خوب دانسته‌اند به نظر می‌رسد جمعیت باید بر روی این برنامه که هم کاری عام‌المنفعه و نجات‌بخش می‌باشد و هم باعث ماندگاری بیشتر داوطلبان می‌شود تأکید بیشتری داشته باشد و در برنامه‌ها و فعالیت‌های مختلف از داوطلبان جهت اهدای خون دعوت به عمل آورده و در پرونده داوطلبی آنان منظور نماید.

داوطلبان تمایل دارند که در فعالیت‌های عمومی و امدادی و عام‌المنفعه حسب ضرورت و به صورت داوطلبانه مشارکت داشته باشند و به همنوعان خود خدمات‌رسانی کنند و در صورتی که از آنها خواسته شود با جمعیت همکاری می‌نمایند. پس حضور داشتن داوطلبان در این برنامه‌ها نمی‌تواند دلیلی بر قطع همکاری آنان با جمعیت باشد و به نظر می‌رسد جمعیت باید در خصوص بهره‌گیری از توان علمی و عملی داوطلبان در پوشش‌دادن حوادث طبیعی و انسان‌ساز برنامه‌ریزی لازم را داشته باشد.

اکثریت داوطلبان با نصب صندوق‌های جمع‌آوری کمک‌های مردمی در سطح شهر و جمع‌آوری اعانات جهت کمک‌رسانی به نیازمندان موافق بوده‌اند و درصد بسیار کمی از آنان با این کار مخالفت خود را اعلام کرده‌اند. به نظر می‌رسد که جمع‌آوری اعانات و کمک‌های مردمی به شکل فوق و یا تحویل صندوق‌ها به افراد خیر و توانمند مورد تأیید داوطلبان می باشد و در خصوص این کار نظر مثبتی دارند پس نمی‌تواند از دلایل قطع همکاری آنان با جمعیت تلقی شود و جمعیت باید در خصوص مکان‌یابی دقیق و بهتر برای نصب تعداد بیشتری صندوق در سطح شهر و یا تهیه صندوق‌های کوچکتر جهت تحویل‌دادن به اعضا و داوطلبان و خیرین شهر با همکاری داوطلبان و اعضا خود اقدام نموده و برنامه‌ریزی دقیقی در این خصوص داشته باشد.

اکثریت داوطلبان اعتقاد دارند که پایگاه‌های داوطلبی مساجد می‌توانند در جذب اعضای جدید و ایجاد حلقه ارتباط بین جمعیت و توانمندان از یک طرف و نیازمندان و محرومان از طرف دیگر مؤثر واقع شود. از این‌رو، جمعیت باید در خصوص شناساندن بیشتر این پایگاه‌ها (با عنایت به اینکه ۱۹/۱ درصد از داوطلبان نیز گفته‌اند اطلاعی از این پایگاه‌ها ندارند) و تجهیز و راه‌اندازی جدی‌تر آنان، اقدامات لازم را انجام داده و با برپایی و جلسات مشترک بین رؤسای پایگاه‌ها و تیم‌های موجود در پایگاه‌های مختلف این امر را بطور جدی دنبال کند. همچنین در هر پایگاه نیز جلسات همفکری و هم‌اندیشی بین مسئولان پایگاه و مردم مراجعه‌کننده به آن مسجد در خصوص تبلیغ و ترویج فعالیت‌های داوطلبانه و عام المنفعه و جذب اعضای جدید برگزار شود.

اکثریت قاطع داوطلبان حضور یافتن در محل حادثه را علامت زده‌اند که این نشان‌دهنده روحیه بسیار بالای آنان در کمک به همنوع خود در شرایط سخت می‌باشد. در سئوال ۱۵ نیز داوطلبان علاقمندی خود را به فعالیت‌های امدادی نشان داده‌اند که به نظر می‌رسد باید در خصوص بهره‌گیری از توان داوطلبان در تمام فعالیت‌های امدادی و حضور آنان در محل حوادث برنامه‌ریزی شود و از توانایی آنان استفاده شود شاید یکی از دلایل قطع همکاری داوطلبان دعوت نکردن آنان در اجرای فعالیت‌های عام‌المنفعه و امدادی باشد چرا که آنان به عنوان عضو هلال‌احمر به نوعی خود را با فعالیت‌های امدادی جمعیت همراه می‌بینند و در صورتی که از آنان در این برنامه‌ها استفاده نشود به نوعی سرخورده شده و شاید باعث کناره‌گیری آنان از برنامه‌های جمعیت شود.

با عنایت به نظر مساعد داوطلبان و موافقت حداکثری آنان با اجرای طرح‌های همای رحمت و فرشتگان رحمت و پروژه‌های داوطلبی به نظر می‌رسد که جمعیت می‌تواند برنامه‌ریزی بیشتری داشته باشد تا با بهره‌گیری از توانایی همین داوطلبان علاقمند بتواند علاوه بر اینکه طرح‌ها را در قسمت بیشتری از جامعه نیازمند اجرا می‌نماید در صورت تهیه امکانات و اقدام لازم تحت عناوین دیگر و چند بار در طول سال طرح را اجرا نماید و به نظر می‌رسد با توجه به تعداد بسیار کم افرادی که با طرح فوق مخالف هستند به نظر نمی‌رسد از دلایل قطع همکاری داوطلبان با جمعیت اجرای طرح همای رحمت باشد و می‌توان روی این برنامه مانور بیشتری داد و بیشتر برنامه‌ریزی کرد.

بحث و نتیجه‌گیری

بین جنسیت افراد و نوع شغل آنان و پذیرش عضویت داوطلبانه در جمعیت هلال‌احمر رابطه معناداری مشاهده شد. بر همین اساس بیشترین تعداد داوطلبان مربوط به کارمندان (۱۱۷ نفر زن و ۱۲۱ نفر مرد) و کمترین تعداد مربوط به دانشجویان (۸ نفر فقط زن) بوده است. مشاغل آزاد (۷ نفر زن و ۵۲ نفر مرد) بوده است. به نظر می‌رسد با توجه به بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های سازمان داوطلبان، افراد بالای ۲۹ سال می‌توانند به عضویت واحد داوطلبان درآیند و از طرف دیگر مراجعاتی که مسئولین واحد داوطلبان به ادارات مختلف داشته‌اند و نیز براساس تفاهم‌نامه‌های همکاری مشترک، دلیل عضویت بیشترین کارمندان در این واحد قابل توجیه باشد. همچنین به همین دلیل دانشجویان پسر نتوانسته‌اند در واحد داوطلبان عضو شوند ولی به نوعی با توجه به بلوغ زودرس دختران و ازدواج زودتر آنان نسبت به پسران شاید در این مقطع دختران توانسته‌اند به عضویت واحد داوطلبان درآیند. در مورد مشاغل آزاد، به این دلیل که خانم‌ها نسبت به آقایان کمتر در مشاغل آزاد اشتغال دارند عضویت بیشتر مردان با مشاغل آزاد در این قسمت نیز قابل توجیه است. در کل به نظر می‌رسد که واحد داوطلبان در بحث عضوگیری در قسمت کارمندان نسبت به سایر قسمت‌ها از موفقیت بیشتری برخوردار بوده است که لازم است ضمن برنامه‌ریزی ضروری و منظم در خصوص جذب بیشتر این گروه از افراد با تمهیدات لازم در بقیه قسمت‌های جامعه نیز داوطلبان جدید و توانمند به عضویت جمعیت درآیند.

بین جنسیت و نحوهٔ عضویت داوطلبان در جمعیت هلال‌احمر رابطه معناداری مشاهده نشد. جنسیت داوطلبان هیچ تأثیری در نوع عضویت آنان در جمعیت نداشته است. به نظر می‌رسد دلیل احتمالی آن است که در چگونگی جذب اعضای جدید (مراجعه حضوری، فراخوان عمومی، فرم‌های ارسالی، دعوت حضوری) در جمعیت هیچ تفاوتی بین افراد صورت نگرفته است. در صورت ارسال

فرم برای یک اداره، برای تمام کارمندان زن و مرد این کار را باید انجام داد. همچنین در خصوص سایر موارد مثل فراخوان‌های عمومی و دعوت‌های حضوری نیز هر فردی اعم از زن و مرد که تمایل به عضویت دارد را باید با یک دیدگاه نگریست و به عضویت دعوت نمود.

رابطه معناداری بین جنسیت و دلیل عضویت در داوطلبان در جمعیت مشاهده نشد یعنی اینکه بین زن و مرد بودن و دلیل عضوشدن در جمعیت هلال‌احمر تفاوت معناداری وجود ندارد. همانگونه که مشاهده شد بیشتر داوطلبان اعم از زن و مرد دلیل پذیرش عضویت داوطلبانه در جمعیت را علاقمندی خود عنوان کرده‌اند و تعداد بسیار کمی از آنان بودند که صرفا برای دریافت کارت عضویت یا از روی اجبار و یا تبلیغات به عضویت جمعیت درآمده‌اند. به نظر می‌رسد که جمعیت هلال‌احمر به نوعی به عنوان یک سازمان خدمت‌رسان و عام‌المنفعه مورد قبول و پذیرش همگان است و افراد بر اساس میل و رغبت حاضر به همکاری با این سازمان می‌باشند و جنسیت در این امر تأثیری ندارد.

رابطه معناداری بین نوع عضویت (داوطلب یا عضو بودن) و میزان آشنایی با فعالیت‌های جمعیت هلال‌احمر مشاهده شد. بر همین اساس در قیاس با اعضاء، داوطلبان از آشنایی بیشتری نسبت به فعالیت‌های سازمان برخوردار بودند به گونه‌ای که ۲۸/۸ درصد از داوطلبان آشنایی زیاد و ۵/۱ درصد آنان نیز آشنایی خیلی زیاد با فعالیت‌های جمعیت داشتند. در حالی که ۷/۱ درصد اعضا آشنایی زیاد و ۷۱/۴ درصد اعضا نیز آشنایی در حد متوسط با فعالیت‌های جمعیت داشتند. به نظر می‌رسد دلیل اصلی این تفاوت بین میزان شناخت اعضا و داوطلبان این باشد که داوطلبان در رسته‌های چهارگانه سازماندهی شده و با برنامه‌ها و فعالیت‌های جمعیت در تعامل هستند و در بسیاری از برنامه‌های جمعیت مشارکت دارند و این باعث می‌شود که آشنایی بیشتری نسبت به فعالیت‌های سازمان کسب نمایند ولی اعضا صرفاً حق عضویت پرداخت نموده و تعامل کمتری با فعالیت‌های جمعیت دارند و کمتر با جمعیت در ارتباط هستند و به همین دلیل از آشنایی کمتری نسبت به داوطلبان برخوردارند با توجه به آشنایی کمتر اعضا با فعالیت‌های سازمان باید جمعیت برنامه‌ریزی لازم و مناسبی در خصوص تشریح بهتر و بیشتر فعالیت‌های سازمان برای اعضا داشته باشد و به شکلی مناسب مثل برگزاری همایش و سمینار توزیع بروشور و کتابچه و یا گردهمایی اعضا و سایر موارد فعالیت‌ها و برنامه‌های مختلف واحد داوطلبان و جمعیت را برای اعضا تشریح نماید. رابطه معناداری بین رسته‌های عضویت و میزان آشنایی داوطلبان با فعالیت‌های سازمان مشاهده شد.

با توجه به اینکه داوطلبان رسته مشارکت بیشتر از تمام رسته‌ها در فعالیت‌ها و برنامه‌های جمعیت همکاری می‌کنند به نوعی بیشتر در جریان فعالیت‌ها قرار می‌گیرند و تعامل بیشتری نیز با پرسنل جمعیت دارند ولی سایر رسته‌ها به دلیل اینکه کمتر در جریان برنامه‌ها همکاری دارند بالطبع از شناخت کمتری نسبت به فعالیت‌های جمعیت برخوردار هستند. با برنامه‌ریزی مناسب توسط واحد داوطلبان و نیز برگزاری جلسات توجیهی برای سرگروه‌های رسته‌های چهارگانه بخصوص رسته‌های مهارت، حمایت و هدایت و همچنین فعال‌نمودن هر چه بیشتر جلسات خانه داوطلب می‌توان به شکل مطلوب‌تر و بهتری فعالیت‌های سازمان را برای سایر گروه‌ها نیز تشریح نمود و میزان شناخت آنان از برنامه‌ها را بالاتر برد.

References

1. Arianpour, A, (2006), *Culture pressed English - Farsi*, Vol 9
2. Bonnie Rad, Nader, (2003), *Effect of short courses staff function power industry from the perspective of managers*, West Azerbaijan, research project
3. Seif M. Naraghi, Nader Ezzatollah, (2001), *Methods of Educational Psychology*, Science, Tehran: Badr
4. Translucency, Ahmad, (2005), *popular participation in urban development and crisis management*. MS Thesis, Tehran
5. Tolooee, Fereshteh, (2003). *appropriate ways of participation of people with non-governmental organizations*, MS Thesis, University of Social Welfare and Rehabilitation
6. Amid, Hossein, (1996), Persian Dictionary, Amir Kabir Publications, Tehran
7. Majidi, Jahangir, (2000), Evaluation of voluntary service in hospitals, Eshraghi Mahasti, MS Thesis, Tehran
8. Houman, Heidar Ali, (2001), *Understanding the scientific method*, 4th edition, Tehran: Parsa

Studying the causes of volunteers' reduction and suggesting appropriate strategies in order to retain members in Red Crescent society of Charmahal & Bakhtiari

Corresponding author: Farzad Shahrani, *MA of psychology, Allameh Tabatabaei University, Tehran, Iran*
E-mail: *shahrani@yahoo.com*
Mohammad Foroughi, *MA of Educational Management, education center for Public Administration, Iran*
Seyed Ahmad Mortazavi, *MA student of Law, Azad University of Mimeh, Isfahan, Iran*
Gholamreza Asadian, *BA of Social Sciences, University of Isfahan, Iran*
Received: *2011-05-11* **Accepted:** *2012-06-25*

Abstract

Background: *This study aims to investigate the causes of failure to cooperate with Red Crescent society volunteers in Charmahal & Bakhtiari and to suggest appropriate strategies in order to retain and keep members and volunteers.*

Methods: *In this cross-sectional study, 350 volunteers were selected and studied in Red Crescent society of Charmahal & Bakhtiari province by accidental sampling in 2010-2011. Data was collected and analyzed by using a self administrated questionnaire (21 questions), inferential and descriptive statistics (chi-square).*

Results: *Descriptive statistics were as follows: volunteers in participation and support categories had the highest and lowest knowledge about the activities of Red Crescent society respectively; most members joined and attended voluntary to the Society; most volunteers and members believed that attracting new volunteers and inadequate information and advertisement were the main weakness of volunteers' unit; also they mentioned that the main reason of volunteering reduction were lack of proper plan and appropriate organizing in one hand and executing the one-way programs benefit to society and no benefit to volunteers in other hand. Volunteers agreed to pay membership fees as Hamyaran account in Red Crescent society. They highly agreed to attract new members through public calls and the presence of Red Crescent society officials in governmental organizations and departments. In order to familiarize people with Society activities, most volunteers selected production and editing programs common with Islamic Republic of Iran broadcasting. Volunteers mostly accepted the four-groups classifications should be according to their qualifications and tended to hold specialized courses. In their viewpoint, the heads unfamiliarity with related guidelines was the weakness of all four groups. Also, volunteers confirmed items such as participating in blood donation, collecting public donations, and establishing volunteers' bases. Volunteers believed they should be present at the scene of disasters in order to give relief along with Red Crescent Society in unexpected disasters. In volunteers' viewpoints, both plans of Homaye Rahmat and Fereshtegane Rahmat (Angels of Mercy) were very good.*

According to the inferential statistics results: there was a significant relationship between occupation, gender and membership (/٠٠٠=X^2 <p=/05); there was a significant relationship between membership (member/volunteer) and familiarity with Red Crescent society activities (/65=X^2> p=/05); there was a significant relationship between membership category and familiarity with Red Crescent society activities (/٠٠7=X^2<p=/05); also, there was no a significant relationship between gender and reason of volunteering (/61= X^2 <p=/05); and there was no significant relationship between gender and type of membership(/٠٠2=X^2 p=/05.)

Conclusion: *The main weakness of volunteers' unit in attracting and retaining old and new members and volunteers are summarized in the following cases such as: inadequate information and advertisement; lack of proper plan and appropriate organizing in order to utilize volunteers' capability; executing one-way programs benefit to Society and no benefit to volunteers; head little familiarity with volunteers' guidelines and tasks in four categories; paying membership fees without justification; incorrect classification of volunteers in four categories; and lack of specialized training courses for volunteers.*

Keywords: *volunteer, member, reduction*